

Ripenserbladet

Medlemsblad for Ripensersamfundet · Nr. 3 · November 2020

Brev fra formanden

Side 4

Studenternes afslutning 2020

Side 6

Rektors translokationstale

Side 20

STRYGEJERNET

BAR • LIVESPORT • EVENTS

Dagmårsgade 1
6760 Ribe

Facebook Café Strygejernet
#strygejernet

RIBES ÆLDSTE KJØBMANDSFORRETNING

PRØV VORES
PORTVINS-
MARINEREDE
FRUGTER

PARMO W. PEDERSEN - RIBE - 75 42 03 26

Ribes Blomsterhus Mathiesen

Seminarievej 6 - 6760 Ribe
75 42 08 33 - 75 42 49 61

Mail din bestilling på 5402@interflora.dk
www.interflora.dk

Nordea

Ribe afdeling
Seminarievej 8 · 6760 Ribe
Tlf. 75 41 11 11

Foreningens organisation

Formand

Hans Jørn Kolmos S.67
Weidekampsgade 53, 2.tv
2300 København S
40754626
formand@ripensersamfundet.dk

Næstformand

Mathilda Rom S.15

Kasserer

Elly Irene Bang Skjødt, R.61
20 46 95 22
Bankkonto: 9738-0001961136

Sekretær

Elisabeth Kjær Sydenham, S.69
40 56 17 97
ripensersamfundet@ripensersamfundet.dk

Bladredaktør

Henrik Præstholt, S.60
40 45 17 28
redaktoer@ripensersamfundet.dk

Webmaster og webredaktør

Hans Erik Christensen S.65
50508495
webmaster@ripensersamfundet.dk

Bestyrelsesmedlem

Ulla Kayser, S.75

Bestyrelsesmedlem

Helle Spange Mortensen, S.69

Forside: Skolegården 26.6 kl. 11!

Kongea Print og Design

Valmuearken 19a
6771 Gredstedbro

PRINT • KOPI • TRYK • GRAFISK DESIGN
mail@kongeaaprint.dk

Ordinær generalforsamling og årsmøde i Ripensersamfundet

Lørdag den 27. februar 2021 kl. 14:00

på Vartov i København

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen,
skal være bestyrelsen i hænde senest den 1. januar 2021, jfr. vedtægternes §9.

Generalforsamlingen efterfølges af årsmøde, hvor der vil blive holdt et foredrag af:

Holger K. Nielsen, S.69

Holger K. Nielsen voksede op i Bramming, hvor hans forældre var forstanderpar for
Bramming Efterskole. Efter et langt og aktivt liv i dansk politik har han meldt sig
ind i Ripensersamfundet og har givet tilsagn om at tale til os ud fra titlen:

”Dansk politik før og nu”

Efter årsmødet vil der være mulighed for hyggeligt samvær og indtagelse af en let anretning.
Nærmere detaljer om arrangementet vil findes i næste Ripenserblad.

Værd at huske...

Katedralskolens juleafslutning 2020

i Domkirken den 22. december

Generalforsamling og årsmøde

Lørdag den 27. februar 2021 kl. 14.00 på Vartov, København

Jubilarrception i 2021

Fredag den 25. juni

INDHOLD

Midt i en Coronatid, brev fra formanden	4
Fra Ripensersamfundets bestyrelse	5
Huebegivenhed og Translokation 2020	6
Translokationstale til hf	8
Translokationstale til hhx	10
Ripensersamfundets legatuddelinger	14
Rektor Bennikes translokationstale.....	16
En studenter tale	19
Sommerlegater 2020	21
Billeder fra et par jubilarræf	22
Nyt fra museerne.....	24
Kort Ribe nyt	26
Adresseændringer m.v.	30

Næste Ripenserblad udkommer senest 1. februar med deadline den 2. januar 2021

Midt i en Coronatid

Kære Alle

Jeg håber, I har haft en god sommer trods alle besværlighederne med coronapandemien.

Som det fremgår af artikler og billeder her i bladet lykkedes det at gennemføre translokationen, omend i en meget anderledes form end den, vi er vant til. Desværre måtte vi aflyse receptionen for jubilarene og de nye studenter. De fleste jubilarrangementer ude i byen måtte også aflyses. Det var naturligvis en streg i regningen for alle de, der havde set frem til at mødes med gamle skolekammerater.

Enkelte mindre arrangementer blev dog gennemført, men alt i alt må vi nok erkende, at vi har oparbejdet et jubilar-hængeparti. Noget tilsvarende er vist ikke sket før i Ripensersamfundets levetid, ikke engang under Den Spanske Syge 1918-20 eller under de to verdenskrige. Men nu ramte det os så. Det siger lidt om, hvor usædvanlig den situation er, som vi og hele verdenssamfundet er havnet i.

Vi spørger alle os selv, hvornår dette stopper, og hvornår vi får vores normale liv tilbage, som vi kendte det før 2020. Hvornår kan vi igen give folk en krammer, hvornår kan vi mødes igen til store fester og koncerter, og hvornår kan vi rejse frit igen? Det korte svar er, at det ved vi ikke. Det bliver tidligst, når vi får en effektiv og sikker vaccine og en stor del af befolkningen er blevet vaccineret. Det vil tage mindst et år.

Kommer vi til at fejre translokation med jubilarreception næste år? Det er svært at svare på lige nu, men foreløbig planlægger vi efter, at det sker på den sædvanlige måde. Jubilarene fra i år har en reception til gode, og egentlig kan man jo godt fejre 51 års jubilæum, nu da man ikke kunne fejre 50 – bare for at nævne et eksempel. Jubilarlisterne findes stadig i Ripensersbladets aprilnummer, og vi finder nok ud af

at skaffe et par ekstra stole, hvis nogen af de, som blev snydt i år, har lyst til at være med næste sommer. Måske bliver vi nød til at begrænse tilbuddet til de ældste jubilarårgange for ikke at sprænge rammerne på skolen, men lad os nu se.

Dette er blot foreløbige tanker som vi gør os, - og det afhænger helt af hvordan pandemien udvikler sig vinteren over. Efter en rolig sommer er vi nu godt på vej ind i vinterhalvåret, hvor pandemier erfaringsmæssigt har det med at vinde ny styrke. Derfor: pas godt på hinanden og på jer selv. Og som gammel læge vil jeg tillade mig at gentage, hvad jeg efterhånden har sagt mange gange:

Husk håndsprit, afstand og mundbind hvor det er påkrævet. Og husk at tørre overflader af og lufte ud, hvis I opholder Jer flere sammen indendørs.

Med venlig hilsen

Hans Jørn Kolmos
Formand for Ripensersamfundet

Fra Ripensersamfundets bestyrelse

Ripenserbladet

Ripenserbladet er foreningens flagskib, men det er et stort arbejde at holde bladet på det niveau, det har nu. Redaktøren er stort set ene om opgaven og kunne godt bruge lidt hjælp.

Nyhedsmails

Nyhedsformidlingen sker på hjemmesiden og medlemmer med e-mail oplyst til foreningen får automatisk en nyhedsmail, hver gang hjemmesiden opdateres med væsentlige ændringer og nye indlæg.

Pr. primo oktober har 1195 af vores 1382 medlemmer (86 %) oplyst deres e-mailadresse til os og får dermed nyhedsmails.

Det er lidt større andel i forhold til sidste år. Vi vil fortsat opfordre til, at du oplyser din e-mailadresse til os, hvis ikke du allerede har gjort det, så du kan få glæde af nyhederne. Du kan registrere din e-mailadresse på hjemmesiden **www.ripenersamfundet.dk**. Hvis du har aftalt med det offentlige, at du ikke modtager digital post, kan du dog få nyhederne sendt med almindelig post. Henvendelse herom kan ske til webmaster på telefon 5050 8495.

Hjemmesiden

Hjemmesiden er foreningens umiddelbare kommunikationsmiddel til medlemmer og ikke-medlemmer. Opdateringer bliver, som nævnt ovenfor, automatisk sendt pr. e-mail til medlemmerne. Vi vil opfordre alle til at bruge hjemmesiden aktivt, hvis man har nyt at fortælle andre, eller hvis man har lyst til at skrive en artikel. Indlæg til hjemmesiden sendes til **webmaster@ripenersamfundet.dk**. Kommentarer til eksisterende indlæg kan dog skrives direkte i kommentarfeltet under indlægget.

Bestyrelsen m.v.

Bestyrelsen består af formand Hans Jørn Kolmos samt syv bestyrelsesmedlemmer og

to suppleanter. Listen over bestyrelsen findes forrest i bladet og på hjemmesiden, hvor der også er en lille præsentation.

Generalforsamling og årsmøde 2021

Som det er angivet andet sted i bladet, afholdes ordinær generalforsamling lørdag den 27. februar på Vartov i København. Efter generalforsamlingen afholder vi årsmøde, hvor Holger K. Nielsen vil holde foredrag.

Efter foredraget vil der være mulighed for at fortsætte i hyggeligt samvær med lidt at spise og drikke.

Alt under forudsætning af, at der ikke er begrænsninger i forsamlingsstørrelse eller andet i forbindelse med Corona situationen.

Bestyrelsesvalg, herunder formandsvalg

Formanden er på valg hvert år og således også denne gang ved generalforsamlingen i København.

Herudover er der tre bestyrelsesmedlemmer på valg. Bestyrelsen skal ifølge vedtægterne bestå af fra to til syv medlemmer udover formanden. Der er ingen regler om genvalg af suppleanter, men for tiden er der som nævnt to, som bliver siddende, indtil de enten bliver bestyrelsesmedlemmer eller ikke længere ønsker at være suppleanter. Men der er altid plads til flere suppleanter.

Suppleanterne bliver altid inviteret til at deltage i bestyrelsesmøderne, så det er en god måde at blive introduceret til bestyrelsesarbejdet på. Bestyrelsen er velfungerende, men flere har været med længe, så en vis udskiftning må forventes på sigt og da det er vigtigt, at der er kontinuitet i bestyrelsesarbejdet, opfordres alle interesserede til at melde sig som kandidater til både bestyrelse og som suppleanter.

Der kan være noget arbejde som formand, redaktør, kasserer, sekretær og web-

master, men derudover er bestyrelsesarbejdet ikke voldsomt krævende. Så vidt muligt giver alle i bestyrelsen en hånd med ved forberedelsen og gennemførelsen af Jubilarreceptionen, hvilket faktisk er en meget hyggelig måde at være sammen på.

Der er bestyrelsesmøder lige efter generalforsamlingen (konstituerende møde) og derefter i maj, aftenen inden jubilarreceptionen, september, november og januar.

Facebook

Vi vil opfordre til, at man melder sig ind i facebookgruppen »Ripensersamfundet«. Specielt de yngre årgange har taget godt imod denne måde at interagere på.

Gruppen havde pr. 1. oktober 2020 726 medlemmer mod 680 for et år siden.

Bestyrelsen

Studenternes afslutning 2020

v/lederen

På grund af covid-19 pandemien blev studenternes afslutning helt anderledes end den sædvanlige.

I lang tid var det usikkert om der overhovedet kunne holdes noget samlet. Det var klart at normal translokation og jubilarreception ikke kunne blive til noget. Men hvad kunne skolen så finde på?

Forsamlingsrestriktionerne blev vurderet nøje og alt gennemtænkt under hensyn hertil.

Efter gl. sædvane markerer skolen flaghejsningen for de første studenter med huer. Hertil plejer forældre, nogle pårørende og kammerater at møde frem. Derefter har studenterne fejret huepåsætning efter at have været oppe i sidste fag med pårørende langs afsted over de næste dage hvor på skolen det nu kunne passe sig.

Dette forløb ville meget vel jævnligt have kunnet resultere i for store forsamlinger.

Det blev derfor af skolen besluttet at fastlægge ”Huebegivenheden” for de enkelte hold til at finde sted forskellige, nøje udpegede steder under hensyn til tidspunkterne af ”sidste fag” for holdene. I år var der ikke tale om at det var sidste mundtlige fag. De mundtlige prøver var afviklet og ”sidste fag” var derfor den dag studenterne fik de skriftlige karakterer og dermed eksamensgennemsnit og hermed om de var bestået! For hf-studerne var den sidste dag dog

en eksamination med spændt venten på karakter! Og huepåsætning.

Det blev organiseret således at der over tre dage fra 22. til 24. juni blev udarbejdet skema med angivelse af hvor og hvornår de enkelte studenterhold kunne samles med pårørende. De pårørende måtte først møde frem 10 min. før studenten skulle have sine resultater med efterfølgende huepåsætning og lykønskning. De skulle så give plads til andre efter højst en halv time.

Der var udpeget op til 6 forskellige steder omkring og i skolen hvor det kunne foregå, og det var nøje beskrevet ad hvilke veje man skulle komme til stederne.

Flaget hejses for de første studenter

Her kunne nogle af de pårørende sige tillykke

Der var tilrettelagt omfattende rengøring og afspritning af de forskellige samlingssteder.

Heldigvis var vejret godt alle de tre dage så det hele kom til at foregå udendørs.

Translokation den 26. juni

Normal translokation med fyldt skolegård og kantate sang mv. var som nævnt umuligt.

Der blev derfor afholdt translokation for hver enkelt af de tolv klasser som var blevet studenter. Der var ud peget 4 lokaliteter, nemlig Skolegården, Bibliotekshaven, Salen og dobbelt-lokalet i stueetagen i bygningen ved Sviegade. Fire hold begyndte kl. 10.00. De fire næste kl. 12.00 og de sidste fire kl. 14.00.

Translokationerne måtte højst vare 1 time. Derefter var der 10 min. til at stige på hestevogne på ganske bestemte steder, hvis holdene havde besluttet at køre lige efter.

Translokation 3. m hxx

Corona restriktioner

Derefter blev stederne rengjort til næste gruppe hold og på samme måde med sidste gruppe. Man måtte tidligst komme til translokationsstederne 10 min. før og skulle hurtigst muligt forlade den så klargøring til næste hold kunne ske.

Ved de enkelte translokationer var der følgende punkter:

- Skolens tale ved rektor og tre uddannelsesledere
- Tale ved klassens teamleder (klasselærer)
- Tale ved en elev fra klassen
- Uddeling af legater
- Uddeling af eksamensbeviser

Sådan plejer der ikke at se ud

Translokationstale for hf-eleverne

Ved uddannelsesleder Tanja Skrydstrup Kjær

Tillykke studenter!

Hvor har jeg glædet mig til at stå her sammen med jer i dag. Jeg har godt nok aldrig holdt en translokationstale før, men jeg har valgt følge den 75-årige Pippi Langstrømpes tilgang til nye udfordringer, som beskrives bedst med citatet:

"Det har jeg aldrig prøvet før, så det klarer jeg helt sikkert."

Og I har også klaret det - i den grad! I løbet af de sidste to år har I klaret det mange gange. Mange undervisningstimer er afholdt og udholdt, mange afleveringer er der bøvet og kæmpet med og mange eksamener er overstået. Alt dette har I klaret, og nu venter friheden.

Tanja Skrydstrup Kjær

I det hele taget er første halvdel af 2020 kendetegnet ved flere bemærkelsesværdige datoer med overskriften "Frihed". Jeg tænker især på 3 datoer:

Den 4. maj 2020 var 75 års dagen for Danmarks befrielse. En helt særlig dag i Danmarks historie som markeres med lys i vinduerne. Efter mere end 5 år med mørke som mørklægningsgardiner og krav om mørke lygter på bilerne, blev befrielsen markeret med lys i vinduerne. Også i år satte danskerne lys i vinduet. Det gjorde vi på Ribe katedralskole, det gjorde vi hjemme i min familie og mon ikke der også er mange

her i dag, der fejrede friheden for Danmark og danskerne med et lys i vinduet.

Den 15. juni 2020 blev der markeret endnu en særlig frihedsdag nemlig 100 års dagen for Sønderjyllands genforening med Danmark.

Begge markeringer blev dog slet ikke som planlagt grundet Covid-19, som kom og stjal vores frihed. Men især i år har disse mærkedage måske betydet noget ganske særligt. Jeg tror, at flere af os har tænkt, at sådan en begivenhed må have været det ultimative udtryk for frihed. Midt i Coronatiden blev vi mindet om, at frihed og forsamlingsfrihed ikke er en selvfølge.

Den tredje mærkedag jeg tænker på er i dag den 26. juni 2020. Dagen i dag vil for alle jer, der sidder her, huskes som en helt særlig dag. I dag er I studenter, og dermed er I sat fri. Fri for lektier og fraværsregistreringer i Lectio, fri for skemaændringer og lærernes utrættelige tale om vigtigheden af netop deres fag, og mest af alt er I fri for skolens corona-tiltag som konstant håndvask, afsprinkning og afstandskrav.

2020 blev således også præget af mangel på frihed eller frihedsberøvelse. Her tænker jeg naturligvis på Covid-19. Lad mig kort opridse hvad I faktisk har oplevet og overlevet i forbindelse med Covid-19.

Onsdag den 11. marts 2020 lukkede statsministeren landet ned. I var midt i at skrive SSO. På trods af situationen fortsætter jeres opgaveskrivning. Den individuelle vejledning foregår på telefon og/eller på Teams. Både lærerne og I var kreative og tog kampen op. Opgaven blev skrevet og afleveret. Det kan I simpelthen være så stolte af. En virus som Covid-19 tog jeres frihed men ikke jeres arbejdsomhed og kampgejst.

Siden har I haft virtuelle terminsprøver, virtuel undervisning på Teams og en hel del arbejds-selv-timer inden I efter 4,5 uge fik lov til at komme tilbage til skolen. Lærerne glæ-

Translokation for 2.p hf

dede sig og mon ikke også et par stykker af jer her i dag glædede jer til at komme tilbage til en hverdag med klassekammeraterne og en live-udgave af læreren. Selvom man til tider måske kan savne muligheden for at "mute" lærerne bare i kortere perioder.

En helt almindelig hverdag blev det bare ikke. Et håb om frihed og hverdag forsvandt i regler og krav om håndvask, afspritning og afstand. Pludselig var klassekammeraterne til højre, til venstre, for og bagved 2 m væk. Skræmmende alene sad man der nærmest til udstilling i klasserummet. Jeg ved, det har været svært for mange af jer. Dette sammenholdt med en bekymring for at blive smittet og bringe smitten med hjem til en i jeres familie har helt forståeligt givet bekymringer hos mange af jer.

Den 4. april oplyser undervisningsministeriet at eleverne på den to-årige hf-uddannelse skal op til færre eksamener. Det blev til 4 eksamener (to engelsk- og to danskeksamener). De resterende prøvekarakterer blev erstattet af årskarakterer, som er givet i slutningen af skoleåret. Hold nu op, tænkte jeg! Jeg er hf'er ligesom jer. Dengang jeg valgte hf, gjorde jeg det for at undgå årskarakterer. Jeg var træt af kommentaren fra læreren "Du kan mere end du viser i timerne. Sig gerne lidt mere". Jeg var træt af konstant at blive vurderet i timerne. Med en hf-uddannelse havde jeg pludselig friheden til selv at vælge, hvornår jeg ville række hånden op. Væk var den evige kamp for en god årskarakter. Det betød meget for mig.

Jeg tænker, der sidder nogen her i dag, der har tænkt som jeg gjorde, og så indføres års-

karakterer. Jeg ved, at lærerne har været lige så trætte af det som jer, men jeg ved også, at lærerne gennem fremlæggelser, afleveringer og vurderingssamtaler er blevet klædt rigtig godt på til at give jer den helt rigtige årskarakter, som så er blevet jeres eksamenskarakterer. Ingen havde prøvet det før, vi kæmpede sammen, og vi klarede det.

Selvom Covid-19 fylder og har fyldt det meste af vores tid de sidste 3 måneder, var der også en tid før denne virus. Det hele begyndte den 15. august 2018 hvor I startede på Ribe Katedralskole efter en juli måned med rekord mange solskinstimer. Hele 342 solskinstimer blev det til, og så kunne vi jo ellers dvæle ved dette, for på hf har I arbejdet med klima i geografi og statistik i matematik, men det vil vi bestemt ikke i dag.

I har elsket, hadet eller udholdt kemi, biologi, dansk, historie, samfundsfag, religion og flere andre fag. I har haft besøg af tidligere hf'ere på alumnedagen. I har været i erhvervspraktik og studiepraktik. I har deltaget i Heimdal-fester, caféer, været på nf-tur og i Berlin. Nogle af jer har været til elevrådsmøder, hjulpet ved orienteringsarrangementer for kommende elever og været tutorer for 1.hf'erne, da de startede op på skolen sidste år. Nogle af jer har kæmpet og hængt i med det yderste af neglene for at nå hertil, og andre har kæmpet for at få et godt eksamenssnit, som kan bringe jer langt, hvis det er det, I vil. En ting er sikker - I er alle blevet udfordret, overbevist, skubbet til, fornærmet og fornøjet over det I har oplevet de sidste par år på Ribe Katedralskole. Jeg ved, at lærerne har knoklet for at give jer både en faglig men også en personlig ballast. Lærerne har ikke kun været jeres lærer men også jeres vejleder samt jeres støtte og fortrolige på de hårde dage. Jeg ved, at de også har glædet sig til at se jer med huen på, og selvom der er flere parallelle translokationer på skolen i dag, kan jeg se, at flere af jeres lærere står parate til sende jer godt på vej efter translokationen.

Nu venter så friheden. På trods af resterne af Covid-19 har I fået lov til at køre sam-

men i hestevogn. I skal feste og fejres samt fejre hinanden. I skal nyde det hele - hvert et øjeblik. Bagefter venter så nye mål og udfordringer. Nogle af jer har måske allerede en plan for, hvad der nu skal ske. Andre skal først til at finde ud af, hvad der er den rette vej for ham eller hende. Nogle af jer skal måske meget snart i gang med en uddannelse hjulpet godt på vej af jeres HF-eksamen. Andre vil bruge et år eller to på at arbejde inden I skal videre. Det er ikke den samme vej, der er den rigtige for jer alle. I skal hver især finde jeres egen vej at gå og fra i dag med en hf-eksamen i bagagen. Nu er I så langt og

klar på nye eventyr. Det er spændende men kan måske også virke skræmmende. Når I næste gang står over for en udfordring, noget nyt der virker uoverskueligt så tro på I kan klare det og hop ud i det. Tænk som Pippi ”Det har jeg aldrig prøvet før, så det klarer jeg helt sikkert”. I hvert fald er det forsøget værd. I vil ikke kunne undgå at fejle eller træffe nogle forkerte valg. Det vil helt sikkert ikke lykkes hver gang. Det vigtigste er dog at have modet til kaste sig ud i noget uprøvet, for der er der, man for alvor udvikler sig.

*Og hermed dimitterer jeg årgang 2020.
Tillykke med eksamen!*

Translokationstale for hhx-eleverne

Ved uddannelsesleder Jacob Lund Jørgensen

Kære hhx-elever

Tillykke, studenter!

”I skal ikke blive glemt!” I en let omskrivning var det med de ord, at statsminister Niels Neergaard i 1920 samlede Nord- og Sydslesvig og lovede mindretallet syd for den nye grænse, at Danmark altid er der for dem. Vi har i de forløbne uger hørt ordene gentaget i forbindelse med de jubilæumsarrangementer, der har været rundtom i landsdelen i anledning af 100 året for genforeningen af Sønderjylland.

Når jeg i dag ser ud over jeres hvide huer og møder jeres glade smil, føler jeg trang til at sige det samme: I skal aldrig blive glemt! For I – I unge – har hele vejen igennem Corona krisen bidraget med et næsten uendelig stort samfundssind, og I har bragt nogle meget store ofre.

Tre måneder med onlineundervisning er nok det mindste: Jeg tror, at vi alle er blevet trætte af Microsoft Teams og den fjernundervisning, som lynhurtigt blev etableret efter 12. marts. Men faktum er, at det kom til at fungere meget godt. Der er faktisk lavet rigtig meget god undervisning rundt om på holdene, og tiden har – ud fra et rent læringsmæssigt perspektiv – på ingen måde

været spildt. Den dynamik, det giver, når en hel klasse sidder tæt sammen, har selvfølgelig været væk, men det har bestemt fungeret – og den nødundervisning er blevet en vigtig del af, at I kan sidde her med huer på i dag.

Nej, det er ikke så meget den faglige del af skolelivet, der har været problemet. Det er alt det andet, som skaber motivation og inspiration til læreprocesserne: Pauser i kantinen, klasselokalesskift, hvor man lige møder nogle venner fra en anden klasse, fællessamlinger, fællesarrangementer, idrætsdag, fredagscaféer og fester.

Når alle disse sekundære aktiviteter forsvinder ud af skolen, bliver bygningerne blot en tom skal, og det levende liv forsvinder.

Når gallafesten bliver aflyst, når sidste skoledag forsvinder, når den sidste eksamen bliver erstattet af en huebegivehed, så er det jer, der betaler! Det er jer, der betaler for, at andre dele af samfundet kan fungere.

Når jeres festivalbilletter til Roskilde eller Smuk bliver værdiløse i denne sommer, når jeres flybilletter og rejseplaner pludselig bliver usikre, og når jeres translokationsfest bliver ændret fra en stor, festlig fejring til en

Jacob Lund Jørgensen

meget mindre og mere ydmyg ramme om uddeling af eksamensbeviserne, så er det jer, der betaler, for at andre dele af samfundet kan komme i gang igen.

Alle vi andre skal huske at takke jer for, at I har bidraget uendeligt meget til genåbningen af samfundet, ved at jeres ungdomsliv forbliver nedlukket i meget lang tid.

I skal ikke blive glemt!

Forsamlingsforbud, som vi har oplevet det her i foråret, er heldigvis ikke noget vi er vant til. Vi skal helt tilbage til 2. Verdenskrig for at finde lige så store indskrænkninger i almindelige menneskers hverdag, og vi kommer fremover til at inddele verdenshistorien i et før og efter Coronakrisen, ligesom vi taler om et før og efter 2. Verdenskrig, Berlinmurens fald eller 11. september.

I hver generation er der ikoniske begivenheder, som man først på afstand kan se betydningen af, men de tre begivenheder, jeg lige nævnede, forandrede for altid den måde, vi tænker på, og det samme tror jeg, at vi vil opleve om foråret 2020.

I har arbejdet med globalisering i en lang række fag, og globaliseringen har i en lang årrække på godt og ondt været et grundvilkår for den måde, vi i den vestlige verden har indrettet vores politiske samfund, vores økonomiske ressourcer og vores filosofiske tænkning. Vi er opdraget til at se hele verden som en åben mulighed, og mange af jer har allerede rejst i flere verdensdele. Det har ikke været sværere at rejse til Kina, end en formel visumansøgning og et dybt greb

lommen, og der var kun en håndfuld lande i verden, som for alvor kunne give en dansker problemer.

Vi har i den vestlige verden talt meget om demokrati, ytringsfrihed og grundlæggende menneskerettigheder, men i en nødvendig erkendelse af, at fx Kina og en række mellemøstlige stater var vigtige samhandelspartnere og dermed vigtige for dansk økonomi, har vores demokratikamp ofte været forbeholdt skåltaler og indenrigspolitiske markeringer. Den pris, som har været betalt for, at vi som danskere har kunnet boltre os i hele verden, har været betalt af andre.

Lige nu står vi et sted i verdenshistorien, hvor vi har mulighed for at stoppe op og genoverveje vores position. Vi kan ikke bare rejse til Asien. Vi kan ikke tage på en uges storbyferie i New York – vi kan ikke bare bestille en jordomrejse. Og vores virksomheder kæmper for at finde alternative forretningsmodeller, så de fortsat har indtjening og dermed fastholder arbejdspladserne. Det er svært – for hvad nu hvis verden ikke bliver helt den samme, som den var frem til marts?

Historien viser os, at når de store verdenshistoriske pit stops tvinger os til selvrefleksion, så tager vi det med over på den anden side, som giver mening. Det, tror jeg også, kommer til at ske denne gang. Vi skal nok komme til at rejse igen, vi skal nok få genetableret det danske arbejdsmarked, og der skal nok blive Roskildefestival næste sommer. Men jeg tror også, at Coronakrisen kommer til at betyde, at den næsten bevidstløse masseturisme bliver afløst af en mere kvalitativ vurdering af, hvilke rejser, vi kan undvære, og hvilke ferier, vi lige så godt kan holde i Danmark eller vores nabolande. Jeg tror, at en lang række virksomheder i de kommende år ændrer strategi fra økonomiske vækststrategier til mere bæredygtige mål, og jeg tror – og det er måske det vigtigste – at jeres generation – jer, som om 10 og 20 år er dem, der bestemmer i politik, i virksomhederne og som sidder på samfundets pengekasse – bliver anderledes

bevidste om, hvad det er for en verden, I ønsker jer.

Og det er jo det, vi har forsøgt at lære jer i løbet af de seneste tre år.

Hvert enkelt fag spiller en vigtig rolle i den buket, som I om lidt kan se på jeres eksamensbevis:

Det er klart, at en hhx-uddannelse har fokus på de merkantile fag – afsætning og virksomhedsøkonomi. De er nogle af hjørnestolperne i den ungdomsuddannelse, som I nu har afsluttet. Det er umuligt at forestille sig en verden, som er helt løsrevet fra økonomi og samhandel – det er simpelthen en helt grundlæggende opgave for et fællesskab – et samfund – at vi hjælper hinanden og handler med varer og tjenesteydelser.

Økonomi er ikke en eksakt videnskab men økonomisk udvikling i husholdningen, i virksomheder og på samfundsniveau er jo omvendt heller ikke noget, der bare udvikler sig tilfældigt. Her har I et forspring frem for andre unge, fordi I har de helt grundlæggende kompetencer til at forstå de økonomiske modeller og afsætningsmæssige baggrunde, som vi agerer efter. Økonomifagene og samfundsfag giver jer en solid samfundsforståelse!

Og når de fag kombineres med historie og dansk, så begynder vi at have at gøre med en ungdom, som vi kan være trygge ved, vil forvalte og udvikle den verden, som I overtager, i rigtig retning. Historiefaget er helt nødvendigt for at forstå, hvad det er for en verden, vi kommer fra, og for at historien ikke skal køre i ring, er det sindssygt vigtigt, at vi er bevidste om, hvilke fejltrin menneskeheden har begået, men også hvor den har brudt en lineær udvikling og har skiftet retning: Kampen mod fascismen og de ikkedemokratiske regimer i 1900-tallet og etableringen af FN, NATO og EU er i disse år vigtige pejlemærker at se tilbage på og genlære af.

Og hvad har danskfaget givet jer? Meget mere, end I måske kan se lige nu. Et grundlæggende kendskab til dansk litteratur giver jer også en grundlæggende forståelse af de

mennesker, I er rundet af – jeres forældre og bedsteforældre og alle dem, der kom før. Når vi samles til translokation i dag, når vi i søndags kunne se konfirmationsflag alle vegne, og når vi kan samles om en fodboldkamp i Parken, så handler det også om, at vi helt instinktivt vedkender os et værdisæt, som nogen har kæmpet for, og som andre har indoptaget som naturlige værdier, der rammer en samfundsmodel ind, som vi hyl-der. Et samfund med Grundtvig, folkekirke og dannebrog, men også med Yahaya Hassan, feminisme og klimastrejker. I spændet mellem velfærdssamfund, liberale værdisæt og globale påvirkninger søger vi og definerer vi vores egen identitet i litteratur, på film og ikke mindst på de sociale medier. Når danskfaget lykkes, så er det, når I begynder at definere jer selv op imod de tekster, som I har læst.

Jeg har talt meget om de internationale udfordringer, som vi står med, og som det nok bliver jeres generation, som skal finde svar på. De sikkerhedspolitiske spørgsmål er mange, når vi i Europa ikke længere kan regne med, at USA betingelsesløst bakker os op: Hvad gør vi, hvis Rusland begynder at vende blikket længere mod vest end Ukraine? Hvad gør vi, når den næste sultkatastrofe i Afrika eller det næste folkemord i Mellemøsten sætter store folkemængder i drift mod Europas grænser, og hvad gør vi, når klimaforandringerne gør det umuligt for mennesker at bo på dele af kloden?

Der er meget på spil, men første skridt har I taget, for alle de store spørgsmål kræver grundlæggende viden om kulturteori og sprog. Kun når vi grundlæggende forstår hinandens udgangspunkt, kan vi kommunikere på lige fod, og det er derfor, at det har været så vigtigt for os, at I kommer ud i verden: Nogle af jer har været på studietur i Tyskland, nogle i Spanien, og I har alle været i USA. Jeg håber, at disse rejser har givet jer blod på tanden til igen at rejse ud, når verden hen over de kommende måneder åbner. Det er ikke sikkert, at det bliver så let som før, men det understreger kun

Translokation for hhx 3. i i Salen

min pointe: Kun i mødet med andre – når vi *handler* sammen i bred forstand – opstår den kulturelle forståelse, som muliggør global udvikling. Og det bliver jer, som skal gøre det – vores generation har givet jer en stor opgave!

I skal ikke blive glemt: Jeres årgang er de sidste studenter, som har gået på Handels-gymnasiet Ribe. Det har indimellem været tre turbulente år for jer, og nogle af jer har haft flere forskellige lærere, end man kunne ønske sig. Jeres gymnasietur afspejler meget godt de globale udfordringer, jeg lige har beskrevet, men I har vist, at I kan navigere i usikkert farvand, og at I har haft den omstillingsparathed, som man en gang imellem griner lidt af.

I det første halve år efter sammen flytningen havde I klasselokale med de andre 2hhx-klasser oppe på øverste etage i Hovedbygningen. Meningen med den lokaleøvelse var, at I kunne fastholde et godt hhx-fællesskab på tværs af årgangen, men jeg fandt hurtigt ud af, at I bare syntes, at I havde fået skodlokalerne. Det blev helt tydeligt allerede den første dag efter juleferien: Det første 3m gjorde, da de kom op i klassen, var at tage alle billederne af gamle biskopper ned fra væggen i trappeopgangen og erstatte dem med fodboldpokaler. Handlekraft!

Jeg ved godt, at I ikke altid har syntes, at det har været let at være hhx-elev oven på fusionen, men derfor var det så godt, at en håndfuld hhx-elever var med til skolens musical i år, og at formandskabet i Heimdal har

været præget af en hhx-elev. Jeg er sikker på, at de kræfter, som I – jeres årgang – har lagt i at blive en del af en ny samlet skolekultur i Ribe, har banet vejen for, at de kommende årgange oplever, at der er en stærk hhx-identitet på Ribe Katedralskole – i et ligeværdigt samvær med de øvrige uddannelser.

Når jeg ser ud over jer i dag, er jeg stolt: Nogle af jer har hængt i med det yderste af neglene for at nå hertil, og nogle af jer har virkelig kæmpet for at få et godt eksamens-gennemsnit, som kan bringe jer langt, hvis det er det, I vil. Nogle af jer er den første student i familien, og andre af jer har nogle ambitioner, som I vil arbejde hårdt for. Men jeg er også stolt af de lærere, som I har haft. De er dygtige, og de har knoklet for, at det skulle gå jer godt. Også selvom I ikke altid har været lette... Der har været pjæk og manglende afleveringer, I har drukket på hotelværelser, og I har haft mere travlt med Facebook og fester end med faglighed og finansiering. Men de *har* fået jer igennem, *har* fået jer til at præstere – de har taget ansvaret på sig og flyttet jer! Det skal I huske at sige dem tak for her bagefter.

Nu er det slut. Jeg håber for jer alle, at I om et halvt år er et sted, hvor I stopper op og tænker, at kun fordi I blev studenter fra Ribe Katedralskole, forstår I, og accepterer I, at verden er større end det, man kan se fra domkirketårnet.

Og hermed dimitterer jeg jer som årgang 2020.

Tillykke med eksamen!

Ripensersamfundets legatoverrækkelse ved translokationer på Ribe Katedralskole juni 2020

Ved Ripensersamfundets formand, professor Hans Jørn Kolmos

Kære Studenter

På Ripensersamfundets vegne vil jeg gerne ønske Jer alle hjerteligt tillykke med vel overstået eksamen.

Det har været hårdt for Jer at afslutte et skoleforløb med alle de mange forbud og begrænsninger, som coronapandemien lægger på os. Hårdt ikke bare for Jer, men også for Skolen og Jeres lærere, som skulle få det hele til at hænge sammen.

Netop derfor er det dobbelt glædeligt at møde Jer her i dag og se, hvor meget der trods alt er lykkedes: I fik Jeres eksamen, vi fik mulighed for at fejre det med Jer på en ganske særlig måde, og Ripensersamfundet fik traditionen tro lejlighed til uddele sine legater. Det sidste vender jeg tilbage til, men først et par ord om hvem vi er, og hvad vi står for.

Hans Jørn Kolmos

Ripensersamfundet blev stiftet i 1912. Vi var her, da den Spanske Syge hærgede Ribe og resten af verden i 1918-20, og vi er her også nu midt i Coronapandemien. Vi har gennem alle årene haft den samme opgave: at bevare og udvikle sammenholdet mellem tidligere elever fra Ribe Katedralskole og sikre forbindelserne tilbage til skolen og til byen. Vi er i høj grad Jeres forening, og det har vi markeret ved at

vores unge engagerede elevambassadører i dette forår har været rundt i afgangsklasserne sammen med Henrik Tjørnelund og fortælle om foreningen.

Mange af Jer har efterfølgende meldt jer ind i Ripensersamfundet, og det er vi rigtig glade for. Til Jer vil jeg sige: Hjerteligt velkommen i foreningen, og til alle Jer andre vil jeg sige: Kom og vær med i fællesskabet og meld Jer ind i Ripensersamfundet. Vi har brug for Jer. Vi har en vigtig mission, som vi skal udføre sammen, - og det er oven i købet gratis at være med de første fem år.

Vi vil bevare og udvikle sammenholdet mellem Jer, når I nu forlader Ribe. Men vi er ikke bare en sentimental skoleforening for gamle ripensere. Vi har også en ambition om fremadrettet at være en del af den identitetsramme, som I bevæger Jer ind i, når I nu skal til at uddanne Jer og gøre verden til et bedre sted for os alle.

Hvem er vi? Hvor kommer vi fra? Hvad er vores bærende værdier? Og hvad vil vi?

Her er det slet ikke nogen dårlig ting at have en eksamen fra Ribe Katedralskole med i bagagen, - og gerne også et medlemskab af Ripensersamfundet.

Nu ved I, hvad vi står for. Lad os så gå over til det, som er den egentlige årsag til, at jeg står her i dag, nemlig legatuddelingen til årets dimmittender. Ripensersamfundet har to legater til uddeling: Dimittendlegatet på 7.000 kr og Jubilæumslegatet på 5.000 kr. I fundatsen for de to legater går som en rød tråd, at modtagerne skal have bidraget til sammenholdet på skolen og udvikling af skolens sociale liv. Indstillingen af legatmodtagerne er foretaget af skolen.

Vi starter med **Dimittendlegatet**. Om modtageren hedder det i indstillingen:

”Eleven, der modtager Ripensersamfun-

dets legat, er en fagligt meget dygtig, ambitiøs og velfunderet elev, der igennem alle tre gymnasieår har udvist stor interesse, gå på mod og lyst til at lære.

Derud over har pågældende elev arbejdet med stor interesse og ildhu i skolens forskellige elevorganisationer, og hun har tillige engageret sig konstruktivt i fusionsprocessen og dermed været med til at sikre en god fusion for eleverne. Modtageren har endvidere gjort sig positivt bemærket ved sit engagement i og interesse for skolen som helhed og er dermed en fornem og værdig ambassadør for Ribe Katedralskole.”

Og hvem er så det? - Legatet går til Rikke Blomgreen, 3.l hxx !

Tillykke Rikke Blomgreen, med Corona hilsen

Dernæst er der **100-års jubilæumslegatet**. Om modtageren skriver Skolen i indstillingen:

”Modtageren af Ripensersamfundets 100 års jubilæumslegat 2020 er kendt af alle på skolen. Hun har udvist faglig flid, men nået meget andet i sin skoletid!

Den gode discipel er særdeles vellidt i sin klasse, og vi kan røbe, at hun er så flittig, at hun kan nøjes med to år for at få sin hue! Indrømmet, under arbejdet med musicalen

Romeo og Julie var hun nok mest gæst i sin klasse, for der gik ufattelig mange timer til musicalen. Men det endte også med en ufattelig flot solo!

Bortset fra musicalens solo – så er hun social og en holdspiller, der har været meget aktiv i skolens liv, bl.a. med at kalde til klimademonstrationer. I et indslag fra Ribe i DR's prime time TV-avis den 20/9 2019 var det hende, der brændte igennem og var med til at sætte dagsordenen for Folketingets nye klimalov! Holdspilleren viste sig også under indspilningen af ”Ribe Katedralskoles store sidste skoledags show” på YouTube, som hun koordinerede og redigerede.”

Modtageren af legatet er: Sigrid Smith Hogue, 2.p hf

Tillykke Sigrid Smith Hogue

Et stort tillykke til Jer begge.

Til sidst vil jeg nok engang sige stort tillykke til Jer alle og til Ribe Katedralskole med alt det, som trods mange vanskeligheder er lykkedes i dette usædvanlige år. Tag nu ud og fejre det, det har I ærligt fortjent. Men som gammel læge vil også sige til jer: gør det med omtanke, pas godt på Jer selv og på hinanden - og husk distance og håndsprit!

Tak
Hans Jørn Kolmos

Translokationstale

Ved rektor Kristian Bennike, som holdt den for 5 af stx klasserne

Kære studenter

Hvorfor går mennesker til fodboldkamp? Sådan spurgte en tidligere tysk fodboldlandstræner. Svaret lød 'Det er fordi, de ikke ved hvordan kampen ender'

Det gælder ikke kun for fodboldkampe, men for alle de situationer, hvor vi har noget på spil. Livet udfolder sig i spændingsfeltet mellem det ukontrollerbare og alt det, vi så gerne vil kunne styre og planlægge.

Den måde vi har måttet leve vores liv på de sidste tre måneder, har om noget lært os det. I har hver for sig siddet hjemme, modtaget undervisning og gjort jer klar til at afslutte skoleåret. Eksamen blev der ikke meget af og vi er mange, der har ventet i spænding på, hvordan vi kunne fejre jer i dag.

Kristian Bennike

Pludselig fra den ene dag til den anden, blev statsministerens alvorlige ord, noget der påvirkede os alle. Nedlukningen var egentlig ret nem. På 48 timer var al undervisning blevet virtuel. De af jer der ikke kendte til Teams, blev hurtigt superbrugere. Det samme skete for jeres lærere.

Alle prøvede vi at holde humøret højt, med videohilsner, konkurrencer og meget mere. Vi er alle sammen blufærdige mennesker, det er svært at lukke fremmede ind

i sit private hjem og mange valgte da også at slå kameraet fra, hvilket betød at jeres lærere sad i 1,5 time og underviste ind i en skærm med 4 badebolde, med nogle bogstaver i.

Så kom den dag, hvor vi skulle i gang igen. Det viste sig at blive en langt sværere opgave end forudset. Reglerne var mange og de kom ofte i sidste øjeblik. I kom lidt i skole og fik stadig megen undervisning hjemmefra. Først meget sent stod det klart, at I kunne komme afsted på vognetur i dag. På de fleste af statsministerens pressemøder sad vi med spidsede ører og ventede på, hvad der blev sagt om gymnasieeleverne. Ofte måtte vi erfare, at der slet ikke blev sagt noget om jer.

Nedlukningen af hele samfundet har haft voldsomme konsekvenser for rigtig mange mennesker, virksomheder og små selvstændige. I virkeligheden er I nok sluppet for de store konsekvenser og der har for eksempel været megen fokus på, at I ikke skulle stilles ringere end tidligere årgange, når det kom til eksamen og bedømmelse.

Hvis dette havde været en helt normal translokation, så havde I siddet sammen med rigtig mange tidligere elever fra Ribe Katedralskole. Det havde været jubilarer, som havde taget deres eksamen for 10, 15, 20, 25 og så videre år siden. Der havde endda været en 75-års jubilar. Det havde været et fysisk bevis på den lange historie, jer der sidder her i dag, nu er blevet en del af.

En af de elever der tog realeksamen fra Ribe Katedralskole for 75 år siden, er Lillian, en yderst frisk dame først i 90'erne, som bor nede på Sct. Catharinæ plads. Jeg besøgte hende for en måneds tid siden og hun havde glædet sig til at skulle være med i dag som 75 års jubilar. Hun fortalte levende om skoletiden, som hun havde mange gode minder fra. Det var ikke alle beskåret at blive optaget på skolen den-

gang og hun kunne fortælle om optagelsesprøven, som varede to dage, første dag med skriftlige prøver og anden dag med mundtlig. Ved anden dagens afslutning kunne ansøgerne sammen med deres familie vente i skolegården og så kom rektor ud på trappen og fortalte, hvem der var var optaget og hvem der måtte gå hjem med uforrettet sag.

Lillian gik til prøve i april 1940 og huskede også den 9. april om morgenen, hvor hun stod på balkonen i familiens hus og havde set de tyske tropper komme kørende ad Tøndervej mod Ribe. Hun havde sin

Lillian Husted Nielsen i skolegården i 2015

hverdag på skolen i krigsårene. En dag i oktober 1940, var der en ung mand, der fandt en papirlap skrevet på fransk, nede ved toldboden. Papiret var en opfordring fra general de Gaulle, om at udøve sabotage mod tyskerne. Den unge mand henvendte sig til politiet, som nok mente, at det måtte være en drengestreg og politiet mødte op på Katedralskolen og præsenterede brevet for fransklærerinden Frk. Willemoes. Hun afviste på det kraftigste, at eleverne havde noget med det brev at gøre, idet hun meddelte politiet, at ingen af hendes elever skrev et så dårligt fransk! Elever og lærere fortsatte deres hverdag indtil tyskerne en dag besatte skolen, både gymnastiksal (det der nu er bibliotek) og sangsalen var optaget af de fremmede.

Skolen lukkede ned og undervisningen fandt sted andre steder i byen. Lillian huskede at hendes klasse fik undervisning på det gamle rådhus.

Men krigen endte og en solskinsdag i sommeren 1945, fik Lillian og alle de andre studenter og realister deres bevis, ligesom I skal have jeres bevis lige om lidt.

Men hvad var det for valgmuligheder, der åbnede sig for dem efter endt skolegang for 75 år siden. Kun ganske få procent havde taget en studentereksamen. De fleste kunne efter konfirmationen komme ud at tjene eller arbejde i landbruget. Pigerne kunne komme på husholdningsskole, så de lærte de færdigheder der var nyttige som husmor. I 1945 blev nedsat en kommission, der skulle se på ungdommens elendige vilkår og kommissionen dristede sig til at foreslå landbrugsmedhjælpernes ugentlige arbejdstid nedsat til 45 timer ugentligt og fri fra lørdag kl. 12 til mandag morgen. Det vakte stor modstand i landboorganisationerne, hvor formanden i en radiotransmission i 1950 udtalte 'I ethvert ungt menneske ligger de mange muligheder i svøb, men blandt disse også faren for at blive en døgenigt og slapsvans. Der findes vistnok intet bedre middel herimod end sundt, metodisk, legemligt arbejde.' (citater slut).

Kald mig bare en boomer, men jeg synes det sætter tingene lidt i perspektiv, hvis nogen føler, at deres muligheder er blevet begrænset i de seneste måneder.

Vi har alle sammen oplevet et stort kontroltab, vi plejer at kunne bestemme og beslutte rigtig meget i vores hverdag. Når det kommer til de store beslutninger, som I står over for nu. Hvad skal jeg arbejde videre med? Skal jeg rejse ud i verden? hvilken uddannelse skal jeg vælge og så videre, så har det i mange år været frygten for de mange valgmuligheder, der er blevet talt om. Den seneste tid har vist os, at alt ikke er muligt og, at vi ikke kan kontrollere alting, men det er nu ikke så skidt endda, for; 'I et liv hvor alt kan kontrolleres, har verden ikke mere at sige os.'

(Det var det med fodboldkampen). Det er måske noget, I kan tage med jer ovenpå på denne corona tid og den måde jeres gymnasietid er forløbet på og ikke mindst blev afsluttet på. Med andre ord, vi mennesker lever af det, vi ikke kan planlægge, forudsige og kontrollere. Samtidig vil vi af al magt netop gerne planlægge, forudsige og kontrollere alting i vores liv. Det er ikke noget jeg har fundet på, det er den tyske sociolog Hartmut Rosa, der påpeger dette dilemma. Han mener også at vi, i vores liv søger efter resonans. Resonans eller genklang er, når det oversættes til menneskelig erfaring, oplevelsen af, at verden "svarer" os, der er noget, der taler til os eller siger os noget. Eksempler på resonans kan for eksempel være et afgørende møde, en naturoplevelse, en koncert eller en tidlig morgen, hvor man lidt ør i hovedet sidder nede ved åen og ser solen stå op. Vi venter ikke passivt på resonans, vi søger den selv, men kan ikke kontrollere hvornår den er der.

Efter en nedlukning og megen fjernundervisning, tror jeg, at det nu står lysende klart for jer, hvorfor vi mødes og laver sko-

Rektor i Bibliotekshaven

le. Det er i mødet med hinanden og jeres lærer, at der opstår resonans.

Ud over al den faktuelle viden i har tilegnet jer i de sidste 3 år, så går I herfra med en lang række oplevelser og færdigheder, der har skærpet jeres blik for værdien af det ukontrollerbare. Jeg håber for jer, at I vil have øje for alle de muligheder for resonans, I møder på jeres vej. Det begynder lige om lidt, når I hopper op på hestevognen.

Hermed dimitterer jeg årgang 2020 fra Ribe Katedralskole.

RESTAURANT

Backhaus

ApS.

STEDET HVOR MAN SPISER GODT - MØDE- OG SELSKABSLOKALER OP TIL 65 PERS.

GRYDERGADE 12 - 6760 RIBE - TLF. 75 42 11 01

Vi mødes i Kvickly

Seminarievej 1 - 6760 Ribe - Tlf. 75 42 11 00

En studentertale

Der blev holdt 12 forskellige studentertaler. Her er en af dem.

Ved Astrid Vigen Pedersen 3.x stx

Kære studenter! Kære klassekammerater! Tillykke med det! I dag markerer et stort øjeblik i vores alles liv, og om kun kort tid kan vi få lov til at fejre det med dans, dak og dyt. Men før vi sætter leveren på prøve, må vi lige stoppe op engang og tænke tilbage på såvel de nemme som de hårde tider. For selvom det i sandhed er en glædens dag, så er det også en sejrens dag. Som klasse har vi kæmpet mange kampe. Nogle skulle kæmpes i flok, andre individuelt. Men fælles for dem alle er, at vi sejrede. Og her snakker jeg ikke kun om de utallige flødeboller vi har vundet på Kahoots.

Astrid Vigen Pedersen

I dag føles Coronatiden muligvis som den største kamp af alle. Uvisheden om, hvornår man kunne se sine venner igen, hvordan vi ville blive vurderet uden eksaminer, om vi ville få en gallafest eller en sidste fredagscafé, om vi overhovedet fik lov til at fejre studentereksamenen sammen, om vi kunne sidde her sammen i dag og selvfølgelig om vi kunne få lov til at hoppe rundt på en lastbil med en soundbox på fuld smadder.

Men vi gjorde det! Vi sejrede! Vi fik lov til at se vores venner igen, vi har et højt klassegennemsnit, vi får vores galla til efteråret, vi sidder her i dag og om lidt hopper vi rundt på en lastbil. Det er aldrig sjovt at rose sig selv, men i dag må vi godt! For hold nu op, hvor er vi seje, og hvor ser I pokkers godt ud med huerne på hovedet. Huerne som på papiret symboliserer en bestået studentereksamen, men som for os, der bærer én, i lige så høj grad, hvis ikke højere, symboliserer de sjove stunder vi har haft sammen. Lige fra vores fantastiske studietur i Nice, til alle de underlige ting, der er blevet sagt i timerne, og som vi sammen har grint af. Og Gud, hvor har vi grint meget! Mange af vores medstuderende ser os som ”stræberklassen”, der får krampe i armene af at have fingeren oppe og ondt i numserne af at sidde artige på deres pind, men de skulle bare vide – for i vores klasse har der altid været plads til både jokes og til øl. Og TAK for det! For tre år siden stod vi i Salen med en kriblende fornemmelse i maven over, hvad der nu skulle ske.

I dag kribler det igen. For hvad skal der nu ske? Nogle er allerede afklaret, andre af os er på herrens mark... Men jeg er sikker på, at vi nok skal finde ud af det hver især. Det bliver SÅ spændende at se, hvor vi ender, og hvilke kampe, der nu skal kæmpes.

Udover, at det er en skelsættende dag for alle os i det hvide tøj, så sidder der også mange her i dag, som kigger med endeløs stolthed på deres søn, datter, bror, søster eller barnebarn.

Så kære familie. Tak for jeres evige støtte. Vi er nok ikke altid lige gode til at udtrykke vores taknemmelighed, men I skal vide, at vi ér taknemmelige. Tak for jeres bekymringer, jeres forståelse og ikke mindst jeres tålmodighed! Tak for at give os et los bagi, når det har været nødvendigt. Tak fordi

vi i løbet af de næste dage må feste i jeres hjem og rulle rundt i jeres græs. Og I kan med god samvittighed være stolte af jeres student. De har været med til at danne et fællesskab, som man kun kan komme til at savne. De har engageret sig i diverse udvalg lige fra Café og Heimdal til elevrådet, Gaia og hueudvalget. De har givet et kram, når der har været brug for det, og de har gjort det sjovt at gå i 3.x.

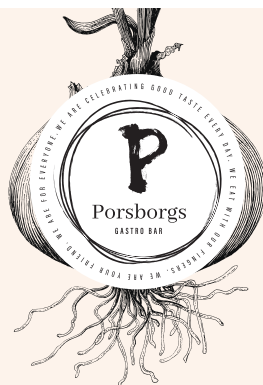
Men det er ikke kun os studenter, der har sørget for en god gymnasietid. Uden lærerne ville vi ikke stå her i dag.

Så kære lærere. Selvom vi i dag er lidt begrænset på den fysiske kontakt, skal I vide, at vi mentalt giver jer en KÆMPE gruppekrammer. For selvom vi måske ikke kan indrømme det lige nu, så er jeg slet ikke i tvivl om, at vi, når det nye skoleår starter, sidder tilbage med en lidt tom fornemmelse i maven. En følelse af, at der mangler noget. Og en stor del af den tomhed har I indtil nu udfyldt for os. Og det er vi jer taknemmelig for. Og selvom vi fra tid til anden har gloet tilbage på jer med tomme og dovne øjne, så står vi alligevel her i dag med et lille smil på læben, når vi tænker tilbage på Mortens såkaldte "sjove" beviser og matematikhumor eller Brittias sjofle selvopfundne fagbegreber eller Birgitte, når hun går ind i depotet, mens hun stadig taler til os, selvom ingen kan høre, hvad hun siger eller Agnes' helt enorme kærlighed til Weekendavisen eller Rasmus' mange drev-dokumenter.

Det er langt om længe slut med at have dårlig samvittighed over lektier, der kan læses, afleveringer, der kan laves, eller eksaminer, der kan forberedes. Og det virker

måske en smule kliché, men i sidste ende er det alligevel ikke karakteren i huen, der betyder noget, men derimod karakteren af den person, der bærer huen, som betyder noget.

Og skulle vi, når rusen har lagt sig og den sidste studenterøl er drukket, komme til at savne at gå i 3.x, så husk, at vores minder sammen er forevigt på vores fælles insta. Men lige nu og her skal vi bare dakke og fyre en ond bassarm for det fortjener vi! Og så er der vist ikke meget mere tilbage at gøre end at citere Gustav Toft: "#glæder-miiiiig"

**Om lidt kommer vinteren.
Det er hyggelige dage og
aftener i kælderen med os
samt god mad og drikke.
Vi ses snart.**

Porsborgs Gastro Bar
Torvet 3 - 6760 Ribe - porsborgs.dk

Weis Stue

HOTEL
RESTAURANT
TORVET
6760 RIBE
TLF. 75 42 07 00

Sommerlegater

Ved de forskellige translokationer blev der, ud over de to legater fra Ripensersamfundet, uddelt legater til 20 studenter med 1000 kr. til hver. Desuden fik to Thorsens legat på 3000 kr. til hver.

Noget nyt var et legat på 4000 kr., indstiftet af HK kaldet Fanebærerprisen til en EUX-elev på hver af regionens 12 handelskoler. Legatet tildeles sammen med Kay Bojesens fanebærerfigur til en elev der har ydet noget særligt til fællesskabet Eleven indstilles af skolens lærere.

Legatet blev givet til **Amanda Lützen** EUX-kontor.

I lærernes indstilling siges der:

”Lærerne bakker samlet op om Amanda: Hun har været en fantastisk ambassadør for uddannelsen og skolen. I løbet af uddannelsen har hun været en af skolens mest brugte elevambassadører i forbindelse med besøg på grundskoler, ved brobygning og orienteringsarrangementer. En lærer skriver bl.a.: ”At arbejde sammen med Amanda er mere som at arbejde med en kollega end at arbejde sammen med en elev. Hun bliver en

Amanda Lützen modtager HK legatet

kæmpe gevinst for en arbejdsgiver og meget svær at erstatte som elevambassadør.”

Amanda Lützen er flittig, pligtopfyldende, hjælpsom, positiv, nysgerrig, omgængelig, vellidt af lærere og klassekammerater.”

A promotional graphic for Fros Herreds Sparekasse. It features a vibrant kingfisher bird in flight against a dark blue background. The text reads: - fri som fuglen... Fros Herreds Sparekasse. At the bottom, it provides the address and website: Saltgade 4 | 6760 Ribe | 75 41 01 00 | www.froes.dk.

- fri som fuglen...

Fros

Herreds Sparekasse

Saltgade 4 | 6760 Ribe | 75 41 01 00 | www.froes.dk

Nyt fra Sydvestjyske Museer

Ved Flemming Just og Morten Søvsø

Udgravning i Tangekvarteret

Museet har igennem 2020 fulgt med i opgravningen af Tangevej og de tilstødende villaveje, som er forårsaget af, at kloaksystemet skal opgraderes til også at kunne bortlede fremtidens nedbørsmængder.

Udgravningen har bragt os i forbindelse med flere af de afgrænsninger, som omgav Ribe i vikingetid og tidlig middelalder. Vi har fundet både den ældste bygrøft fra 8- eller 900-tallet, den såkaldte "voldgrav B" fra 900-tallet og den ligeledes såkaldte "voldgrav C" fra omkring år 1200. Fundene betyder, at vores rekonstruktion af disse grænsers forløb bliver mere og mere præcis. Vi har også udtaget forskellige prøver til da-

tering, som forhåbentlig kan gøre os klogere på især de ældste bygrøfters funktionstid.

I forbindelse med den middelalderlige voldgrav C stødt vi også på en åbning, som viser, at man også i middelalderen havde brug for en "Tangevej", til at lede trafik ud mod byens marker mod øst.

Nord for Ribelunds gamle vandtårn fandt vi en interessant grøft, som måske afgrænsede kirkegården omkring S. Nikolaj sognekirke. Kirken lå omtrent, hvor nu vandtårnet står, mens det tilhørende nonnekloster lå på sydsiden. Vi er ikke helt sikre på tolkningen af grøften, da den indeholdt en del eftermiddelalderlig keramik. Det kan måske skyldes, at klosteret blev

Det mørke felt er måske afgrænsning af kirkegården ved S. Nikolaj kirke

Claus Feveille: *To be or not to be?*

omdannet til ladegård for Riberhus efter reformationen?

Vi fandt også de nederste rester af to begravelser foretaget på sognekirkegården. Der har været mange flere, men de blev ødelagt ved terrænreguleringer i 18- eller begyndelsen af 1900-tallet.

HEX!

I juni 2019 åbnede vi Jacob A. Riis Museum i Quedens Gaard-karréen. I slutningen af juni i år indviede vi så det andet museum i karréen, *HEX!*, som har undertitlen Museum of Witch Hunt. Den engelske undertitel skyldes, at Ribe traditionelt har så mange udenlandske besøgende. Dem var der dog ikke mange af denne sommer. Til gengæld strømmede danskerne til alle vore museer, og vi oplevede i juli, at der stort set hver dag var kø for at komme ind på både heksemuseet og Jacob A. Riis Museum. 50% rabat med støtte fra staten hjalp på tilstrømningen, og det har været med til at hjælpe på en udsat økonomi.

Covid-19

Corona-krisen og nedlukningen i tre måneder af mange af Sydvestjyske Museers

aktiviteter gjorde ondt. Heldigvis har løn-kompensationsordning og den gode sommertilstrømning afbødet det værste. Selv om der er udsigt til et stort underskud i år, ser vi optimistisk på fremtiden og er i gang med en række store udviklingsprojekter i Ribe, Esbjerg og Bramming.

Nye udstillingssteder og museer i Ribe

I år er det 25 år siden at Museet Ribes Vikinger åbnede. Med projektmidler fra Velux Fonden er vi nu gået i gang med en fuldstændig gentænkning af museet i tæt samarbejde med gode eksterne parter. I marts 2021 skal der foreligge et prospekt, og så skal vi i gang med en dialog med fonde om at realisere de store planer.

Til gengæld er finansieringen på plads til to andre udstillingssteder, som åbner i 2021. I Kannikegårdens ruinrum etablerer vi i samarbejde med Ribe Domsogns menighedsråd *De Første Kristne*. Det var nemlig her, at museets arkæologer for ti år siden fandt de allerførste vidnesbyrd om kristne danskere begravet kort tid efter, at biskop Ansgar i slutningen af 850'erne etablerede den første danske kirke i Ribe. I udstillingsrummet findes også resterne af et kloster, hvor det nu er påvist, at det er det første teglstensbyggeri i Danmark, dateret til midten af 1100-tallet. Det er Augustinus Fonden og Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, som støtter det nye museum.

Det andet udstillingssted bliver på Det Gamle Rådhus, som Sydvestjyske Museer har ansvaret for. I denne pragtfulde renæssancebygning har vi i forvejen den såkaldte Rådhusamling, der fortæller om lov og ret i Ribe. Nu har vi med midler fra Augustinus Fonden fået mulighed for at etablere udstillinger i to sammenhængende rum på 1. sal. Fokus er på Rued Langgaard, og vi er nu gang med at skabe en spændende formidling om denne geniale og særprægede komponist og domorganist.

Kort nyt fra Ribe

af redaktøren

■ **Genforeningsfestlighederne** blev stort set alle aflyst som følge af Corona restriktionerne. Det store folkemøde i Ribe, som skulle være stifternes markering i maj blev aflyst. Det er forsøgt at afholde enkelte af de mange foredrag til folkemødet som dele af domsognets såkaldte "Lørdagsuniversitet" i Kannikegården. De forløber normalt over tre eller fire lørdage med foredrag og spørgerunder i op til tre timer. Men der kan højst være 30 tilhørere!

■ **Grænsestien** som i store træk følger 1864–1920 grænsen syd om Ribe i et ca. 48 km langt forløb, skulle også have været indviet med stor festivitas. Det skulle være Esbjerg Kommunes fyrtårns projekt. Det blev også aflyst, men den dag, den 21. juni, det skulle have foregået, blev stien alligevel åbnet og taget i brug. TV Syd bragte nogle indslag og mange aviser har bragt omtale. Ret mange har brugt stien hen over sommeren.

Der er anlagt tre støttepunkter med informations "hytter" og mindre parkeringsareal. Det ene anlæg er placeret ved "Digehytten" tæt ved havdiget sydvest for Vester Vedsted. Her er der tillige bygget fire

Infohytte ved Digehytten i Vester Vedsted

Shelters ved Digehytten

shelters så der også kan overnattes. Samme sted forløber Europa-cykelruten langs vestkysten og der er ikke langt over til Vadehavsentret.

Infohytterne er inspireret af nogle skjul, som grænsegendarmerne opsatte nogle steder langs grænsen, bestående af nedgravede planker i en lille kreds så de dannede et slags skilderhus uden tag. Her kunne de sidde og stå i delvis læ når vejret blev for hidsigt.

Infohytterne er forsynet med tavler med informationer om de enkelte steder og hvad der især er karakteristisk der.

De fire shelters er inspireret af de hytter som arbejderne (de såkaldte dige-børster), der var beskæftiget ved dige-byggeriet i begyndelsen af 1900-tallet, byggede til over-

Støttestpunkt ved Ravningvej i Villebøl

natning. Det var små skure med sovesteder i to etager. Det skal have været ret vidtløftigt hvad der foregik i skurene!

Der har været mange overnattende hen over sommeren i de fire shelters.

Den talende skygge ved Digehytten

Ved støttepunkterne er der også opsat nogle såkaldte "Talende skygger". Det er en jernprofil af en person, som via en lille søjle leverer en fortælling, når man træder en pedal der, driver en dynamo. Ved Digehytten er det en mand som under verdenskrigen i 1917 flygtede fra tysk krigstjeneste ved at vandre over grænsen ude i Vadehavet. Han fortæller sin historie om forløbet af flugten og hvad der siden hændte ham.

Ved et af de andre støttepunkter er det en gendarm der fortæller om livet som kontrollør langs grænsen. Et tredje sted er der en ung pige der fortæller om hvorledes hun hjalp mange dansksindede deserterede soldater over grænsen.

En række steder ved den gamle grænse er der opsat nogle ca. tre m høje ret kraftige hvide betonstolper til markering af forløbet af grænsen så den kan ses fra det omgivende landskab. De svarer lidt til den første afmærkning af grænsen som var med høje hvide træstolper. Disse første stolper rådtede efter nogle årtier og blev omkring 1890 udskiftet med grænsesten i granit. Der var mere end 50 grænsesten på den strækning som vandrestien følger.

Disse sten blev alle taget op efter Genforeningen og anbragt forskellige steder. Man-

Genforeningsmonumentet i Gram

ge blev anvendt i forbindelse med Genforenings monumenter. Ved Gram Slotskro er der således et monument bestående af en stendysse kopi afgrænset af ti grænsesten.

Der findes fire af de gamle grænsesten i Ribe. De to står i Kunstmuseets park og de to andre har stået i den gamle stiftamtmandshave. De er taget op og ligger på depot fordi haveanlægget skulle ændres væsentligt og stenene kom i vejen. Der er tilsagn om at stiprojektet kan få rådighed over dem alle fire, hvis de kan blive opstil-

Grænsesten nr. 1

Sten nr. 49, ved gendarmhuset

let hvor de oprindeligt stod. Det arbejdes der med og maget tyder på at det vil kunne lykkes at få dem flyttet.

To andre sten er allerede opsat på oprindeligt sted. Den ene er sten nr. 1, som nu står i den gamle grænselinje ved havdiget, hvor "grænse" bækken løber ud i Vadehavet syd for Vester Vedsted. Den anden er sten nr. 49, som nu igen står ved nordsiden af landevejen Ribe- Kolding lidt øst for Kalvslund. På stenene står der kongeriget Danmark og stenens nr. på den ene side vendt mod Danmark, og på den anden side står der kongeriget Preussen vendt mod Tyskland.

Find mere om Grænsestien på: <https://grænsesti.dk>

■ Minde fra Bjørnkær mose øst for Hviding

Ved et pudsigt tilfælde faldt jeg over en lille artikel i Ripenserbladet fra maj 1929. Her fortæller en student fra 1916 om en vandre- tur, som han sammen med tre kammerater foretog i eksamenstiden dagen inden sidste skriftlige opgave. De havde flere gange tidligere botaniseret i mosen og talt med flere af grænsevagterne. Det ville de også gøre den dag, og gik ned til grøften hvor græn- sen var. De så grænsevagten og gik nærmere. Det viste sig at det var en ny vagt, nogle frontsoldater som var sendt på aflastning ved den fredelige grænse. De stod lidt fra grænselinjen, og da de fire unge gik nærmere uden at tænke nærmere over det, blev de pludselig arresteret og anklaget for at være spioner da de havde krydset grænsen.

Der var ingen kære mor. De måtte føres til grænsevagten ved Kloby. Der kunne man ikke klare sagen, så de måtte videre til Vesterbæk, hvor den kommanderende of- ficer havde kvarter. Han kunne heller ikke give dem fri. De måtte så til Roager Kir- keby, hvor der i kroen var en officer som det ikke lykkedes for at få telefonforbindelse til Flensborg, hvor alle grænseoverløberes sa- ger skulle behandles.

De måtte derfor næste dag med toget til Flensborg. (der var jernbane i Roager den- gang) Nu var alle klare over at de missede deres sidste skriftlige eksamen næste dag, og derfor ikke blev studenter det år. Men nu gjaldt det så bare om at redde pelsen og forsøge at blive frikendt. De blev sendt til sengs på kroen i et loftsværelse. De var næsten kommet til ro da flere soldater kom brasende op ad trappen. De fire blev ræd- selsslagne men efter en lang barsk tale smi- lede officeren over hel ansigtet og råbte "Sie sind frei, alle vier!"

Der var nogle der kom i tøjet i en fart og afsted mod Ribe. De kom over grænsen ved Kloby (Stedet hedder i dag "Røde Kro" og det er der ved Roagervej 171 at græn- sestien nr. 10, fra stiftamtmandshaven, skal gensættes) Der var ellers lukket for passage om natten på grund af krigen.

De nåede til Ribe kl. 1 om natten og ville snige sig til deres logier. Det kom de ikke til. En betjent mødte dem, og meddelte at en skulle gå til rektor og en anden skulle gå til politimesteren.

Det viste sig at nogen havde observeret at de blev arresteret, og havde henvendt sig til politi og skole. Der var fra Ribe Øvrighed så sat eftersøgning i værk og man havde pr. telefon fulgt sagen så langt som til Flensborg, hvor man efter parla- menteren løslod de fire uheldige unge, der aldrig glemte den dag.

Da den ene skrev fortællingen i 1929 var tre af dem blevet læger og en præst. Der er ikke angivet navne, men kun et bogstav for hver, så måske vil de kunne identificeres?

Grænsestien forløber i dag midt ud gennem Bjørnkær Mose, som desværre i mellemtiden er blevet afvandet og det meste er i dag dyrkede marker. Det var Lennart Edelberg meget imod!

(Fortællingen er her stærkt forkortet. Den originale er på næsten 4 tætskrevne sider og fyldt med pudsige detaljer)

■ **Esbjerg byråd** har indgået et budgetforlig som vil give en hel del millioner til Ribe området. Der sat 4,6 millioner af til Vikingecentret i Lustrup så de kan komme i gang med at bygge en ringborg som man mener der har været ved handelspladsen. Man fandt i al fald noget der tydes som en ringvold, der hvor Museet Ribes Vikinger nu ligger på den gamle gasværksgrund.

Der er også bevilget over 10 millioner til renovering af byens svømmebad og et beløb til et stort Ribe-legeområde ved søen ved fritidscentret, hvor der allerede er anlagt skater bane. Der vil blive legeredskaber med relation til Ribe. Klatring og balance vil kunne foregå i opstillinger med tårne og broer, der kan minde om Riberhus som det er vist på ældre kobberstik. En opstilling med rør som rutsjebaner er inspireret af Stormflods søjen.

Der skal også være afsat midler så man kan rense en del op i Mølle dammen, som jeg tidligere har skrevet om. (Hvis der ellers kan gives tilladelse til det!)

■ **Langgaard Festivalen** blev afviklet nogenlunde som planlagt. Restriktioner satte grænser for deltagertal ved flere af arran-

Nightingale String Quartet i Salen

gementerne, men det forlyder at regnskabet hænger rimeligt sammen. Hovedkoncerten i domkirken om fredagen måtte have op til 350 deltagere plus orkester og optrædende, i alt max 500 personer. Så mange var der ikke helt, men tilhørerne fordelte sig ikke godt nok i kirkerummet, så der var enkelte kritiske anmelder bemærkninger efter afslutningen af festivalen. Der er ikke rapporteret om Corona-smittede som følge af begivenheden!

Et af højdepunkterne var mødet med Nightingale String Quartet der over flere koncerter opførte alle Langgaards strygekvartetter. Kvartetten gav desuden en prøve på sin kunnen ved en koncert på Kate-dralskolen, hvor også skolens musik-elever medvirkede. Der er fortsat et godt samvirke mellem festivalen og skolen.

Restaurant Sælhunden

v/Rinda Klausen

Skibbroen 13 · 6760 Ribe · Tlf. 75 42 09 46 · Fax 75 41 04 31

www.saelhunden.dk · saelhunden@stofanet.dk

Afsender:

Ripensersamfundet v/Elisabeth Kjær Sydenham
Grundtvigsvej 3A, 1. sal, 1864 Frederiksberg C

Ripensersamfundet

er en forening af tidligere elever fra Ribe Katedralskole samt for skolens nuværende og tidligere lærere og ansatte.

Foreningen arrangerer en reception for årets dimittender og jubilarer. Den afholdes i forbindelse med translokationen på Katedralskolen i juni.

Foreningens medlemsblad, Ripenserbladet, udkommer tre gange pr. år. I februar-nummeret indkaldes der til generalforsamling og årsmøde, april-nummeret indeholder en liste over de medlemmer som er jubilarer det år, og oktober-nummeret indeholder billeder fra årets jubilarrangementer. Bladet er udkommet siden 1916.

Der udsendes meddelelse om nyt og nyheder på hjemmesiden til de medlemmer, som har oplyst deres mail-adresse.

Eftertryk af artikler er kun tilladt efter aftale med redaktionen.

Oplysninger om foreningen kan findes på hjemmesiden: www.ripensersamfundet.dk.

Medlemskab og adresseændring tegnes/meddeles enten ved en e-mail til: ripensersamfundet@ripensersamfundet.dk, på hjemmesiden eller ved at kontakte sekretæren.

Reklamationer over ikke modtaget blad meddeles til sekretæren eller anmeldes via hjemmesiden.

Husk at meddele adresseændringer til foreningen, både for bolig og mail.